

Chim trời VŨ TÚ NAM

Ông tự thấy mình bay trên không một cách dễ dàng. Chỉ khẽ đập đôi chân và nhẹ vẫy đôi tay là ông đã từ tít đỉnh núi cao lượn xuống một thung lũng rộng lớn, xanh mát cỏ cây... ông thoả thuê tận hưởng bằng tất cả các giác quan của mình sự tĩnh lặng êm ái của khoảng đất thênh thang.

Bỗng nhiên ông chao xuống một đường hầm, bay len lách qua những hàng những hố, những căn phòng nằm la liệt những xác chết không tay không chân, không đầu và nồng nặc mùi tử thi. Ông hoảng hốt tìm lối thoát. Toàn đụng những ngách cụt. Cuối cùng, ông vọt lên được qua một cái lỗ lớn thông lên trời xanh.

Rồi chính ông hóa thành một khối vật chất hình chóp nón, im lặng lừ lừ tiến vào không gian vô tận. Ông cảm thấy rõ ràng mình - cái khối hình chóp nhọn ấy là một thể xốp, có thể thấm thấu và xuyên qua các vật cản. Ý thức được điều đó, ông đã thử đi qua những vật thể sừng sững như trái núi hết sức nhẹ nhàng. Ông lặng lờ trôi trong vũ trụ đen đặc, trống rỗng, không xa lạ cũng chẳng thân quen. Ông nhìn thấy những hình cầu màu tím hoa cà, ở giữa có khoảng trống tròn, những hình cầu di động, nhảy múa như những tế bào sống.

Bỗng nhiên một tiếng chim hót vang lên. ông chợt tỉnh. Vợ ông nằm nghiêng, vẫn ngủ, một cánh tay tin cậy của bà đặt trên ngực ông. Sáng rồi, thì ra con khướu đánh thức mình.

Ông rón rén ra khỏi giường, nương nhẹ giấc ngủ của bà. Ông âu yếm nhìn vợ thầm cảm ơn bốn chục năm cùng chia sẻ cay đắng ngọt bùi, bà đã vất vả bao nhiêu trong công tác, chăm sóc con cháu và lo cho sức khoẻ của ông. Đã ba năm nay thần kinh của ông có gì đó trục trặc, bất cứ khi nào cũng có thể nghe thấy tiếng i i như giun kêu bên tai, và hay gặp những giấc mơ dữ.

Ông ra hiên nhìn con khướu trong lồng. Nó mừng rỡ thấy ông, nhảy lên nhảy xuống, chờ đợi ông cho con đẻ hoặc con cào cào. Con khướu thật chăm hót. Đó là món quà con trai ông đã mua biếu ông. Vậy mà ông chẳng giữ được nó ở bên mình.

Hôm ấy, đã sẩm tối, trên đường công tác miền núi về, con trai ông đeo theo cái lồng nhỏ nhốt con cu gáy và một lồng lớn với con khướu này. Nó mua sẵn cả thóc và bột cá để bố tiện nuôi chim. Nó nói:

- Bố làm việc căng quá. Cần phải thư giãn, bố ạ. Con sẽ kiếm cho bố ít giò phong lan và xây ngay cho bố một hòn non bộ. Trời nóng này, bố cho khướu tắm mỗi ngày một lần đấy nhé, bạn con dặn thế.

Từ đó, ông đã được hưởng những giây phút êm ái nghe tiếng cu gù, ngôi nhà chật hẹp của ông như biến thành một vùng đồi trung du tít tắp.

Và con khướu nữa, nó vui vẻ hót sớm hót chiều, những khi ông rảnh rỗi.

Ông chăm cho chim cu ăn thóc. Hết thóc ông cho ăn gạo. Cào cào châu chấu, chỉ chủ nhật hai đứa cháu nội ngoại về chơi mới đi bắt được ít con cải thiện cho con khướu mà thôi.

Rồi bỗng nhiên những mối đe dọa đã tới. Con cu tự dưng bỏ ăn, hai mắt sưng phồng, xù lông đứng lừ đừ một góc. Con trai ông đến thăm, buồn bã nói:

- Bố ạ, con hỏi bạn con rồi. Cu gáy bị bệnh đậu, khó chữa lắm.

Ông sợ phải thấy cảnh con chim gáy chết, bảo con trai:

- Con mang chim về nhờ bạn con chữa xem sao, bố thương nó quá.

Bốn hôm sau, ông được tin con cu gáy chết rồi.

Thế là chỉ còn lại một mình con khướu. Trời nắng dữ, hắt tây. Con khướu há mỏ mệt nhọc, uống nhiều nước. Ông không thực hiện được công việc cho khướu tắm mỗi ngày một lần.

Rồi con mèo mướp hoang qua qua, lại lại ngó lên lồng khướu. Con khướu hoảng hốt cuống quýt, muốn xô lồng tìm lối thoát. Nghe tiếng đập cánh và tiếng kêu chì chọt của khướu, ông chạy ra đuổi mèo. Con mướp vút đi như một vệt xám hoang dã, biểu tượng của sự thèm khát truyền kiếp của tổ tiên mèo rừng đối với chim rừng. Ông phải treo khướu lên cao hơn.

Thế nhưng khướu cứ hót thừa dần. Rồi một hôm ông sững sờ thấy khướu không hót nữa, ông đổ thêm gạo vào. Nó không ăn, ông xúc bột cá vào, nó không thèm đụng mỏ. Ông thay nước uống cho nó, nó vục đầu tớp một hơi, nhưng đôi cánh cứ rã ra.

Sớm ấy, ông tỉnh dậy không thấy tiếng khướu hót. Ông bối rối chạy ra hiên. Con khướu thân yêu của ông một chân quắp chặt cành đậu trong lồng, cả mình chim rũ xuống như bị trúng đạn.

Ông lật đật tìm cách cứu khướu. Xách cái lồng xuống gần vòi nước, ông hứng một chậu nước đầy. Ông thò tay vào lồng gỡ chim ra. Nó vẫn thờ và mình còn ấm. Ông đặt nó đứng ngâm chân trong nước. Nó không thể tự tắm được nữa. Nó đổ gục xuống. Ông áp nó trong hai bàn tay, hà hơi cho nó, lấy dầu khuynh diệp xoa lên mũi nó, rồi đặt nó đậu trên cành. Con chim tội nghiệp run rẩy, cố giữ thăng bằng, cuối cùng vẫn rũ xuống không sao gượng dậy được.

Ông lại nâng chim trong lòng tay ông. Sớm ấy đã sang thu. Trời trong muốt. Những sợi dây mây lụa thưa bay cao, con khướu mở mắt, há mỏ, những sợi lông mép đen ngắn nhọn của mỏ nó có vẻ gì man dại. Nó nhìn ông, rồi nhìn lên trời. Bỗng nhiên nó giẫy đạp trong bàn tay ông, tiếng hót trong lành ngày nào lúc này chỉ còn là một nắm lông và xương xấu. Nó giẫy chết. Nó vươn cổ há mỏ thốt

lên những tiếng khản đặc xé lòng, những tiếng kêu bản năng gọi về rừng già và bầy đàn của nó.

Ông không thể quên được ánh mắt của con khướu lúc ấy. Mắt nó mở tròn, đỏ màu hổ phách, nhìn ông rồi nhìn trời cao, như giận dữ như tiếc nuối. Nó giận ông. Nó thù ông. Ông mua sự thư giãn mà lại không chịu khó, không biết nuôi nó đúng cách. Nó chết là do lỗi tại ông.

Con khướu chết không nhắm mắt, những ngón chân quắp lại như cố bám lấy sự sống.

Với tâm trạng rối bời, ông đào cái huyệt bên khóm hoa hồng. Nâng con khướu trên tay, ông lầm bầm:

- Khướu hãy tha lỗi cho ta. Khướu sẽ hóa kiếp vào những bông hoa hồng này, để ta được thấy nhau mãi mãi.

Ông tự thấy mình hơi lắm cảm, nhưng ông nghĩ thực lòng. Ông chôn con khướu chu đáo, đặt lên một viên gạch, phòng xa mèo có thể đào lên.

Chủ nhật ấy con trai ông đến. Thấy cái lồng không. Nó ngạc nhiên hỏi:

- Khướu bay mất hả bố?

Ông trả lời như kẻ phạm tội:

- Nó chết rồi. Tại bố sơ ý treo nó ở nơi nắng quá, lại không chăm cho nó tắm.

Nhìn bố, lặng đi một lát, anh con trai nói:

- Thôi được, để con đưa con khướu của con về cho bố nuôi, nó vẫn hót hay lắm. Nó cùng một đôi với con của bố, bạn con mua giúp đấy.

Ông từ chối, nói sẽ không bao giờ nuôi chim nữa.

Mấy hôm sau con trai ông đến bảo:

- Bố ạ, con khướu của con không biết vì sao cũng lì ra không hót, chỉ nhảy lên nhảy xuống thôi.

Ông khuyên con nên thả nó ra. Trước sau rồi nó sẽ chết, tội nghiệp. Nghe lời ông, con trai ông vốn rất bận công việc đã phóng sinh con khướu. Con khướu được tự do, bay vút lên đậu trên ngọn cây

cao như để lấy sức một lát, rồi lao vút đi.

Từ đó, hầu như ông đã quên con khướu của mình. Để thư giãn, sớm và chiều sau giờ làm việc căng thẳng, ông lo tưới tắm cho cây cảnh, phong lan, đều là những thứ con trai ông lo sắm cho ông. Đến đáp lại sự chăm sóc của ông, phong lan vôi rồng đã trổ mấy giò bông bênh bênh những chùm hoa mỏng manh tươi nõn màu vàng tinh khiết. Ông thực sự cảm thấy hạnh phúc.

Một buổi sớm, không tin ở tai mình, ông nghe thấy tiếng khướu hót ở vườn xoan trước mặt. Ông nhè nhẹ bước ra hiên. Kìa, đúng là một con khướu đang rủa lông trên cành xoan. Nó bay lên bay xuống, hót ríu ran. Ông nín thở đứng nhìn.

Con khướu sà xuống bức tường vườn nhà ông, đậu lên cây si trên bể non bộ. Rõ ràng là một con khướu bằng xương bằng thịt.

Con khướu nhà ai bị xổ lông chẳng? Hay con khướu của con trai vẫn sống - vượt qua được bệnh tật và mọi sự rình rập tìm đến đây để kiếm bạn của mình?

Tim ông đập đồ hồi.

Con khướu im lặng nhảy xuống khóm hồng, bay là trên hòn gạch bên mỏ bạn nó.

Ông bỗng thấy gai người. Có phải bạn của khướu không, hay chính hồn của khướu đã hiện về để gặp lại ta. Hãy tha lỗi cho ta, hãy tha lỗi cho ta.

Ông khấn thầm trong bụng.

Con khướu đứng im trên thành non bộ một lát, rồi lặng lẽ bay chuyển lên bờ tường, mắt hút trong vườn xoan.

Thật là kỳ lạ, từ đó đến nay ông không còn gặp những con mơ dữ và những giấc mộng ông bay vọt vờ giữa vũ trụ khôn cùng.